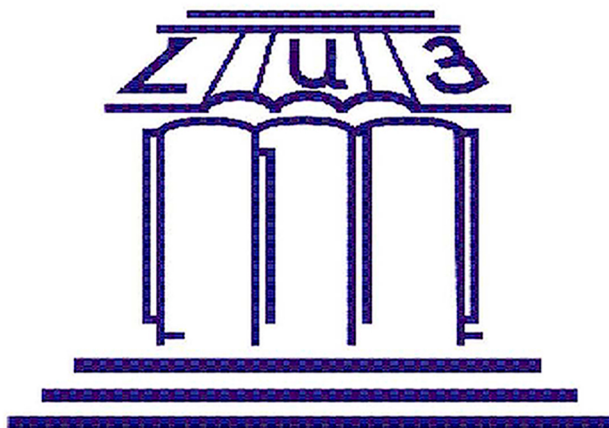

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

1932 թ. ԳՅԴԱՏՈՒՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ

ՀԱՍՑԱՏՎԱԾ Ե ՀՍԻՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ԿՈՂՄԻՑ 1932 թ. ՄԱՅԻՍԻ 23-ԻՆ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Ленинградского Науч
СССР

351.7(44.925)
Հ - 11

351.71(47.825)

2-11

32-А
MAR 28 1937

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ИСТОРИКО-ЭТНОГРАФИИ
АКАДЕМИИ НАУК
СССР

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1932 թ. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԻ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ե ՀՍԻՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ԿՈՂՄԻՑ 1932 թ. ՄԱՅԻՍԻ 23-ԻՆ

ՀԱՏՎԱԾ 1-ԻՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

1. Գյուղատնտեսական հարկի յենթակա յեն՝

ա) կոլեկտիվ տնտեսությունները (գյուղատնտեսական կոմունաներ, գյուղատնտեսական արտելներ և հողը միատեղ մշակող ընկերություններ)։

բ) կոլտնտեսականների տնտեսության չհանրայնացված մասը։

գ) անհատական գյուղացիական տնտեսությունները։

2. Խառն տնայնագործական-գյուղատնտեսական արտելները, վորոնք մտնում են տնայնագործական կոոպերացիայի ցանցի մեջ, յենթակա յեն գյուղատնտեսական հարկի իրենց ամբողջ յեկամուտների համեմատ, յեթե գյուղական տնտեսությունը հանրայնացված և վոչ պակաս չափով, քան չրջկոլտնտսթյան մեջ մտած կոլտնտեսություններում։

3. Անհատական գյուղացիական տնտեսությունների այն յեկամուտները, վորոնք ստացվում են ոչարդ միավորություններին (ընկերություններին) մասնակցելուց, հարկվում են նրանք անհատական տնտեսություններում։

4. Գյուղատնտեսական հարկի հարկային տարին սահմանվում է հունվարի մեկից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ։

ՀԱՏՎԱԾ 2-ՐԴ

ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ Ա. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԻ ՅԵՆԹԱԿԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

5. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության հարկը հաշվվում է նրա ընդհանուր յեկամտի համեմատ։ Ընդհանուր յեկամուտը վորոշվում է կոլտնտեսության հարկային տարվա հաշվետվության հիման վրա։

Հարկի չափը վորոշելիս, կոլտնտեսության ընդհանուր յեկամտից հանվում են՝

ա) անբաժանելի և այլ հասարակական ֆոնդերի համար կատարվող բոլոր մասհանումները։

բ) արտոնությունների կարգով տրվող բոլոր զեղչերը։

գ) ձկնորսությունից ստացված բոլոր այն յեկամուտները, վորոնք հարկվում են միասնական ձկնորսական տուրքով։

դ) կոլտնտեսության վոչ գյուղատնտեսական ձեռնարկությունների արտադրական բոլոր ծախսերը։

Բ. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԸ ՀԱՇՎԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

6. Կոլտնտեսությունների հարկը հաշվվում է հետևյալ չափերով՝

ա) գյուղատնտեսական կոմունաների և արտերկրյան ընդհանուր յեկամուտի ամեն մի ուղղությամբ— 3 կոպեկ:
բ) միատեղ հողը մշակող ընկերությունների ընդհանուր յեկամուտի ամեն մի ուղղությամբ— 5 կոպեկ:

7. Բացի գյուղատնտեսական հարկից կոլտնտեսություններն ուրիշ վճարի հարկի չենթակա չեն բացառությամբ:

ա) շրջանառության հարկից՝ այն ձեռնարկությունների և դրամականների համար, վորոնք հարկվում են շրջանառության հարկի որոշմի համաձայն:

բ) ջրային տուրքից՝ այն շրջաններում, վորտեղ այդ տուրքը կիրառվում է:

Գ. ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՍԱԿԱՎԱԶՈՐ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

8. Սակավազոր կոլտնտեսություններն ազատվում են հարկից լրիվ կամ մասնակի չափով շրջանային հարկային հանձնաժողովների վորոշմամբ:

ՑԱՆՔԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԴԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

9. Ցանքերի ընդարձակմանը ոժանդակելու նպատակով կոլտնտեսություններին խամ հողամասերում յեղած ցանքի ավելացած տարածությունն ազատվում է հարկից:

ԿԵՆԴՆԱՍԻՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՑԵՎ ԿԱԹՆԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՉԱՐԳԱՅՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

10. Կենդանաբուծության և կաթնատնտեսության զարգացման նպատակով կոլտնտեսություններին տրվում են հետևյալ արտոնությունները՝

ա) բոլոր տեսակի անասունների և զարգացման նպատակով կոլտնտեսության համար:

թափա չեն:

կոլտնտեսություններում հարկի չեն:

բ) այն կոլտնտեսություններում, վորտեղ կոլտնտեսությունների համապատասխան ճյուղային կազմակերպությունների հետ կնքված պայմանագրերի հիման վրա դործում են սպարանքային ֆերմաներ, գյուղհարկից ազատվում են՝ այդ ֆերմաների ամբողջ յեկամուտը, ինչպես և կոլտնտեսությունների կողմից ֆերմաներին հանձնած կերի ամբողջ արժեքը: Այդպիսի ֆերմաներին կոլտնտեսության կողմից հատկապես ամրացված կերի ցանքերի տարածություն յեկամուտները ևս ազատվում են հարկից:

գ) կերի արմատապտուղների և ցանովի խոտերի սերմաբուծարանների տարածություններն ազատվում են հարկից:

դ) կերի արմատապտուղներով և ցանովի խոտերով բուծած ամեն մի հեկտար տարածություն յեկամուտը համարաբեցվում է նույն կոլտնտեսության մեկ հեկտար հացահատիկային ցանքի յեկամուտին:

ՏԵՆԵՐԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅՑՐՆԵՐԻ ՑԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՃՅՈՒՂՆԵՐԻ ՉԱՐԳԱՅՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

11. Տեխնիկական մշակույթների և գյուղատնտեսական հատուկ ճյուղերի զարգացման նպատակով կոլտնտեսություններին տրվում են հետևյալ արտոնությունները՝

ա) չաքարի ճակնդեղի ցանքերը կոլտնտեսություններում լրիվ ազատվում են հարկից:

բ) յերկարամաղ կտավատի և կանեփի ցանքերի 1931 թ. համեմատությամբ ավելացած տարածությունը ինչպես և նույն մշակույթների ցանքերը նոր հողամասերում և կանեփի ցանքերը դաշտում ազատվում են հարկից:

գ) յարաբանչյուր հեկտար կտավատի և կանեփի յեկամուտը համարաբեցվում է կոլտնտեսության համար:

ցահատիկային ցանքի մեկ հեկտար տարածություն յեկամուտի կեսին:

դ) բամբակի, սոյայի, արեածաղկի և այլ յուղաբույսերի, դեղին ծխախոտի և դուլյասարի, դենդերչակի, գնդածաղկի, սորգոյի, բակլային բույսերի սերմաբուծարանների, ինչպես և կարտոֆիլի, բանջարանոցների, պարտեզների, բախչաների, պտղատու աղբյուրների, խաղողի աղբյուրների, հատապտուղ տնկարանների և այլ տեխնիկական մշակույթների հարկման ժամանակ, այդ մշակույթների ամեն մի հեկտար տարածությունը ընդհանուր յեկամուտը համարաբեցվում է նույն կոլտնտեսության մեկ հեկտար հացահատիկային ցանքի յեկամուտին, իսկ յեթե տվյալ կոլտնտեսությունը հացահատիկային ցանք չունի, ապա համարաբեցվում է նույն շրջանի կոլտնտեսությունների մեկ հեկտար հացահատիկային ցանքի միջին յեկամուտին:

յ) կոլտնտեսություններում լրիվ ազատվում են հարկից՝

1. ջրովի հողադորձական շրջաններում դեմի (անջրդի) հողերի վրա կատարած բամբակի ցանքերը:

2. կենափի, բյանդերի, ուսմի և հարավային կանեփի ցանքերը:

3. 1931 և 1932 թ. թ. բանջարանոցների համար հատկացվող նոր տարածությունները:

4. 1931 և 1932 թ. թ. նոր հիմնված դեղին ծխախոտի և դուլյասարի պլանտացիաները կոծհաճատված կամ մեկտրացված տարածություններում—2 տարի շարունակ, հաշվելով հիմնվելու պահից:

1932 թ. նոր հիմնված դեղին ծխախոտի և դուլյասարի պլանտացիաները այլ հողամասերում— 1 տարվա ընթացքում հիմնելու պահից:

դ) թռչնաբուծությունը, մեղվաբուծությունը, չերամապահությունը և թթանոցները կոլտնտեսություններում լրիվ ազատվում են հարկից:

ԱՌԱՋԱՌԱՆՔՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԱՆ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

12. Այն կոլտնտեսությունները, վորոնք լրիվ և ժամանակին կատարեն մթերման առաջադրանքները և կանոնավոր հիմքերի վրա կդնեն հաշվառումն ու հաշվառությունը, ստանում են դեղձ 25 տոկոսի չափով հաշվարկված հարկի դրույքից:

Այդ դրամաները թողնվում են կոլտնտեսության վարչության տրամադրության տակ, առաջադրանքների կատարումն ապահովող լավագույն բերդագներին և առանձին հարվածային կոլտնտեսականներին վարձատրելու համար:

13. Սերմաբուծական կոլտնտեսությունները, վորոնք մտնում են սերմաբույծ միության ցանցի մեջ, ստանում են 10 տոկոս դեղձ, հաշվարկված հարկի դրույքից, յեթե նրանք լրիվ կատարում են սերմաբուծական արտադրական առաջադրանքները:

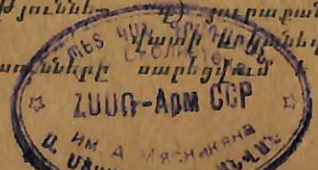
Այդ հանգամանքը չի գրկում նրանց 12-րդ հոդ. նախատեսված դեղձը ստանալու իրավունքից:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ՉԱՐԳԱՅՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ

14. Կոլտնտեսական առևտուրը զարգացնելու նպատակով կոլտնտեսության այն յեկամուտները, վորոնք ստացվում են գյուղատնտեսական մթերքները կոլտնտեսական կրպակների և կոլտնտեսական շուկայի (բազարի) միջոցով վաճառելուց, ազատվում են հարկից:

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՎՈՉ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԱՏԱԿՆԵՐԻՅ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՄԱՍ ՀԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

15. Հարկելու ժամանակ կոլտնտեսության ընդհանուր յեկամուտից դուրս են հանվում բոլոր այն յեկամուտները, վորոնք մասհանվում են կոլտնտեսությանը նրա անդամների վճարող գյուղատնտեսական վաստակներից,

56284-66

յեթն այդ վատապանները գյուղահարկի
յենթակա չեն:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ, ՎՈՐՈՆՑ ԿԱԶՄԻ ՄԵՋ
ՄՏՆՈՒՄ ԵՆ ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱ-
ՅՈՂՆԵՐ, ԾԲԱՆՇԱՆՆԵՐՈՎ ՊԱՐԳԵ-
ՎԱՏՐՎԱԾ ԱՆՁԻՆՔ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ՀԵՐՈՍՆԵՐ, ՌԱԶՄԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ՊԱ-
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄԻԼԻՅԻՍԵԻ ԱՇ-
ԽԱՏՈՂՆԵՐ, ԻՆՁՊԵՍ ՆԱՅԵՎ ԿՈՒ-
ԼԱԿԱՅԻՆ ՅԵԼՈՒՅԹՆԵՐԻՅ ՏՈՒԺՈՂ
ՆԵՐ ՅԵՎ ԱՅԼԸ

16. Կոլտնտեսութեան հարկը հաշ-
վելու ժամանակ հարկվող յեկամտից
հանվում է յեկամտի այն մասը, վոր
բաժին է ընկնում կոլտնտեսութեան
կազմի մեջ գտնվող հետեւյալ ան-
ձանց՝

ա) խՍՀՄ կամ դաշնակից հանրա-
պետութեաններին մեկ, կամ մի քանի
չափանքներով, կամ պատվաւոր հե-
ղափոխական զենքով պարգեւատր-
վածներին և աշխատանքի հերոսնե-
րին:

բ) կազրային, շարքային և
կրտսեր հրամկազմի զինվորականնե-
րին, վորոնք գտնվում են ժամկետա-
վոր (անընդհատ), կամ գերակետիկ
ծառայութեան մեջ, հաշվելով նաև
1932 թ. աշնանը զորակոչվածներին:

գ) կազրային և պահեստի (резерв)
հրամկազմի միջին, ավագ և բարձր
զինվորականներին:

դ) նախագորակոչային կամ արտա-
գորային պարապմունքները ղեկավա-
րելու համար, վորպէս հրահանգիչ-
ներ, կամ իրենց համար սահմանված
հաւաքներին կոչված՝ յերկրային մա-
սերի փոփոխական կազմում, յերկա-
րատեւ արձակուրդում և պահեստում
գտնվող հրամանատարական միջին,
ավագ և բարձր հրամկազմին պատ-
կանող անձանց:

յ) կրտսեր հրամկազմի զինվորա-
կաններին, վորոնք յերկարատեւ ար-
ձակուրդից փախաղըված են յերկրա-
յին մասերի փոփոխական կազմի մեջ:

զ) նախկին կարմիր զվարդիական-
ներին և կարմիր պարտիզաններին:

ը) միլիցիայի վարչատնտեսական և

ռազմատիւլ շարային կազմին պատ-
կանող անձանց:

թ) ռազմականացված պահակնե-
րում ծառայող անձանց:

ժ) հաշմանդամութեան առաջին,
յերկրորդ և յերրորդ աստիճանի պատ-
կանող պատերազմի և աշխատանքի
հաշմանդամներին:

ի) կուլակներին կողմից սպանված
գյուղական ակտիւիստներին, ինչպէս
և պաշտոնական պարտականութեան-
ների կատարման հետեւյալով սպան-
ված անտառային աշխատողներին այ-
րիններին և անչափահաս զավակնե-
րին—մատնանշած անձանց մահից
հետո 5 տարեւ ընթացքում:

լ) մանկատներին կոլտնտեսութեան
ընդունած, ինչպէս և կոլտնտեսու-
թեան դրսից ընդունած բացարձակա-
պէս վորը յերեւաններին:

ՏԵՂԱՓՈԽՎՈՂ ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵ-
ՐԸ:

17. Պլանային կարգով նոր վայրեր
տեղափոխվող կոլտնտեսութեաններն
ստանում են հետեւյալ արտոնու-
թեանները՝

ա) այն կոլտնտեսութեանները, վոր-
ոնք տեղափոխվել են այնպիսի վայ-
րեր, վորտեղ պահանջվում է կոն-
դաւտութեան և մելիորատիւլ այլ
աշխատանքներին միջոցով մշակելի հո-
ղեր պատրաստել, տեղափոխվելուց
հետո վեց տարի անընդհատ ազատ-
վում են հարկից:

բ) այն կոլտնտեսութեանները, վոր-
ոնք տեղափոխվել են այնպիսի վայ-
րեր, վորտեղ պահանջվում է խամ
հողերի մշակում, տեղափոխվելուց
հետո 4 տարի անընդհատ ազատվում
են հարկից:

գ) այն կոլտնտեսութեանները, վոր-
ոնք տեղափոխվել են այնպիսի վայ-
րեր, վորտեղ չի պահանջվում խամ
հողերի մշակում, տեղափոխվելուց
հետո 3 տարի անընդհատ ազատվում
են հարկից:

ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԸ
ՎՃԱՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՅԵՎ ԺԱՄԿԵՏ-
ՆԵՐԸ

18. 1932 թ. հոկտեմբերի մեկից
վորդ ուշ, կոլտնտեսութեան վարչու-
թեան իրեն հաշվեմատայանների և
արտադրական ծրագրերի հիման վրա
հաշվում է կոլտնտեսութեան հարկա-
չափը:

19. Հարկը վճարվում է հետեւյալ
ժամկետներում՝

Մինչև 1932 թ. նոյեմբերի մեկը
հարկի 50 տոկոսը:

Մինչև 1932 թ. դեկտեմբերի 15-ը՝
հարկի 50 տոկոսը:

20. 1933 թ. փետրվարի մեկից վորդ
ուշ կոլտնտեսութեան վարչութեան
իր տարեկան հաշվեմատայան հիման
վրա ներկայացնում է շրջանային
Ֆինանսին այն տեղեկութեանները,
վորոնք անհրաժեշտ են 1932 թ. հար-
կի վերջնական գումարը հաշվելու
համար:

21. Յեթն վերջնականապէս հաշ-
ված հարկը կոլտնտեսութեան մուծած
գումարից ավելի լինի, տարբերու-
թեանը պետք է վճարվի հարկի վերջ-
նական գումարը հայտնելու օրից, 10
օրվա ընթացքում:

Յեթն կոլտնտեսութեանը մուծել և
ավելի, քան հասնում է նրանից վերջ-
նական հաշվով, ապա վճարած ավե-
րորդ գումարը վերադարձվում է 10
օրվա ընթացքում:

ՅԱՏՎԱԾ 3-ԴՐ
ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՇՀԱՆՐԱՅ ՆԱՅՎ ԱԾ ՄԱ
ՍԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ

Ա. ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱ-
ՐԿՎՈՂ ՅԵԿԱՄՏԻ ՎՈՐՈՇԵԼԸ

22. Կոլտնտեսականների տնտեսու-
թեաններին հանրայնացված մասի
սակով՝

հարկը հաշվվում է հետեւյալ յեկա-
մտի աղբյուրներին՝

ա) դաշտամշակութեանից:

բ) մարդագործութեանից:

գ) գյուղատնտեսական հատուկ
ճյուղերից:

դ) վորդ գյուղատնտեսական դրաղ-
մունքներից:

23. Կոլտնտեսականների հարկվող
յեկամուտը 22-րդ հոդ. թված աղ-
բյուրներից, վորոշվում է նույն կար-
գով, վորը սահմանված է աշխատա-
վորական մենատնտեսների համար
(հոդ. հոդ. 30—40 և 42—45):

24. Կոլտնտեսականների վորդ գյու-
ղատնտեսական դրաղմունքներից ըս-
տացած յեկամտի այն մասը, վորը
հատկացվում է կոլտնտեսութեանը,
հարկի յենթակա չէ:

Յեթն կոլտնտեսութեան անգամը
հաշվուման պահին դադարել և այն
գործով զբաղվելուց, վորից նա ստա-
ցել է վորդ գյուղատնտեսական յեկա-
մուտ, գյուղի հարկային հանձնաժո-
ղովին իրավունք է վերապահվում
այդ յեկամուտն ազատել հարկից:

Բ. ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԸ
ՀԱՇՎԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

25. Յեթն կոլտնտեսականի հան-
րայնացված աղբյուրներից ստացած
հարկվող յեկամուտը 50 ա. ավելի
չի, նրանից հարկ է գանձվում կա-
յուն գրույքով 4 ա. տնտեսութեան-
նից:

50 ա. ավելի հանրայնացված աղ-
բյուրներից հարկվող յեկամուտ ունե-
ցող կոլտնտեսականից հարկը գանձ-
վում է գրույքների հետեւյալ աղբյու-
րակով՝

ԿՈՒՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ԴՐՈՒՅԲԱՏԱԽՏԱԿ

Տնտեսությունների հարկվող յեկամաբ դուժարը				Տնտեսության հարկի գումարը			
50 ա.	աղելի	մինչև	100 ա.	4 ա.	+ 2%	50ա.	գերազան. գումարից
100 ա.	»	»	150 ա.	5 ա.	+ 7%	100ա.	»
150 ա.	»	»	200 ա.	8 ա.	50կ.+10%	150ա.	»
200 ա.	»	»	300 ա.	13 ա.	50կ.+13%	200ա.	»
300 ա.	»	»	400 ա.	26 ա.	50կ.+17%	300ա.	»
400 ա.	»	»	500 ա.	43 ա.	50կ.+22%	400ա.	»
500 ա.	»	»	700 ա.	65 ա.	50կ.+27%	500ա.	»
700 ա.	—	—	—	119 ա.	50կ.+30%	700ա.	»

ըստ վորում այն տնտեսություններին, վորոնք ունեն 2 անաշխատունակ անդամ, հարկից արվում է զեղչ 5 տոկոսի չափով, 3 անաշխատունակ անդամ ունեցողներին՝ 10 տոկոս զեղչ, իսկ 4 և ավելի անաշխատունակ անդամ ունեցողներին՝ 15 տոկոս զեղչ: Անաշխատունակ են համարվում՝

- 1) Բացարձակ հաշմանդամները,
- 2) Մինչև 16 տարեկան հասակ ունեցողները,
- 3) 60 տարեկանից վեր տղամարդիկ և 55 տարեկանից վեր կանայք:

Գ. ԿՈՒՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻՆ ՏԵՐ-ՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

26. Գյուղական հարկային հանձնաժողովները կարող են ազատել հարկից լրիվ կամ մասնակի չափով սակավագուր կոլտնտեսականներին:

Այդ նպատակով գյուղական հարկային հանձնաժողովները հաշվառման աշխատանքները կատարելիս, միաժամանակ պարտավոր են կազմել սակավագուր կոլտնտեսականների ցուցակները: Առանձին ուշադրություն պետք է հատկացվի նախկին կարմիր զվարդիականների և կարմիր պարտիզանների հարկից ազատելու խնդրին: Այդ ցուցակները քննության են յենթարկվում և ստուգվում կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովում և այնուհետև ներկայացվում են չրջանային հարկային հանձնաժողովին և հաստատության:

27. Կոլտնտեսականներն ոգտվում են այն բոլոր արտոնություններով, վորոնք սահմանված են աշխատավո-

րական մենատնտեսների համար (հոդ. 50-72) և բացի այդ, նրանց տրվում են հետևյալ լրացուցիչ արտոնությունները՝

ա) կենդանաբուծության զարգացման ոժանդակելու նպատակով կոլտնտեսականների տնտեսություններում անհատական ոգտագործման համար յեղած բոլոր տեսակի անասուններն աղատվում են հարկից:

բ) տեղափոխվող կոլտնտեսականների տնտեսություններն աղատվում են հարկից նույնըն ժամանակով, վորքան ժամանակ աղատվում են տեղափոխվող կոլտնտեսությունները (հոդ. 17-րդ):

գ) լրիվ աղատվում են հարկից այն կոլտնտեսականների չհանրայնացված յեկամուտները (գյուղատնտեսությունից և վոչ գյուղատնտեսությունից), վորոնք կոնտրակտացիա յեն կնքում պետական արդյունաբերության մեջ աշխատելու (նույն թվում և անտառի մթերման և կիզահողի (տորֆ) պատրաստման, պետական ձկնորսական արդյունաբերության մեջ և այլն), տրանսպորտում, կապի ձեռնարկություններում, խորհրդային տնտեսություններում, պետական շինարարության վրա, ինչպես և սպառողական շինարարության և բնակարանային շինարարության կոոպերացիայի մեջ: Այս արտոնությունը տարածվում է նաև այն վորսորդների վրա, վորոնք աշխատում են դրսում և կոնտրակտացիա յեն կնքում մորթի և մուշտակ մթերող հիմնական կազմակերպությունների հետ:

կոլտնտեսականները զրկվում են այդ արտոնություններից, կոնտրակտացիայով սահմանված ժամկետից շուտ աշխատանքից հրաժարվելու դեպքում:

Գ. ԿՈՒՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԸ ՎՃԱՐԵԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

28. Կոլտնտեսականները հարկը վճարում են այն ժամկետներում, վորոնք սահմանված են աշխատավորական մենատնտեսների համար (հոդ. 73):

ՀԱՏՎԱԾ 4-րդ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԱԿՈՆ ՄԵՆԱՏՆԵՍՆԵՐԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ

Ա. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

29. Հարկը հաշվվում է յուրաքանչյուր առանձին տնտեսության ամբողջ յեկամուտից, վորն ստացվում է հետևյալ աղբյուրներից՝

- ա) դաշտամշակությունից,
- բ) մարգագործությունից,
- գ) ամեն տեսակի անասուններից, բացի խոզերից,
- դ) գյուղատնտեսության հետևյալ հատուկ ճյուղերից՝ բանջարաբուծությունից, պտուղապանությունից, այգեգործությունից, խաղողագործությունից և ծխախոտագործությունից, բամբակագործությունից, չալթուկի և կարտոֆիլի մշակութներից, թիթանոցներից և մեղվաբուծությունից:

յ) վոչ-գյուղատնտեսական զբաղմունքներից (աշխատավարձից, տնայնագործությունից, արհեստից և այլն):

Ծանոթություն 1.— Գյուղհարկի յենթակա չեն շերամապահության, թռչնաբուծության, վորսորդության, խոզաբուծության և ձագործության յեկամուտները:

Ծանոթություն 2.— Թիթանոցները

յենթակա յեն հարկման միայն այն տնտեսություններում, վորոնք չերամապահույլամբ չեն զբաղվում և ոգտագործում են թուլթն ողի թորելու կամ այլ նպատակների համար:

Ծանոթություն 3.— Ձկնորսությունից ստացած յեկամուտները յենթակա յեն գյուղհարկի այն դեպքում, յերբ ձկնորսական տնտեսությունը վորսած ձուկն ըստ կոնտրակտացիայի չի հանձնում պետական ձկնարդյունաբերական, կամ կոոպերատիվ կազմակերպություններին, այլ վաճառում է մասնավոր շուկայում:

30. Յեկամուտի այն աղբյուրները, վորոնք յենթարկված են գյուղհարկի, սերիջ վոչ մի հարկի յենթակա չեն, բացի՝

ա) արհեստահարկից, վորին յենթարկվում են ձեռնարկությունները և արհեստները չրջանաբուծյան տոկոսային հարաբերությամբ:

բ) ջրային տուրքից— ջրովի հողագործական չրջաններում:

գ) ձկնորսությամբ պարապելու յրավուների համար դանձվող տոմսային տուրքից:

դ) այն հողամասերից, վորոնց յեկամուտը յենթակա յե գյուղհարկի, ինչպես և չենքերով զբաղված այն հողամասերից, վորոնք անմիջորեն կապված են գյուղատնտեսական ոգտագործման հետ, բնտա չի դանձվում:

Գյուղհարկի յենթակա տնտեսությունների կազմի մեջ մտնող չենքերը աղատվում են չենքերի տեղական հարկերից:

31. Բաղաբներում ապրող և միաժամանակ քաղաքից դուրս գյուղատնտեսությամբ զբաղվող քաղաքացիները գյուղհարկ են վճարում գյուղական վայրերում ստացված յեկամուտների, ինչպես և տախտավարձի համար:

Բաղաբային այլ յեկամուտներից (բացի աշխատավարձից) նրանք վճարում են նաև մյուս հարկերը քաղաքի ամբողջ բնակչության հետ հավասար հիմունքներով:

32. ՀՍԽՀ-ի բոլոր քաղաքներում գյուղատնտեսությունը զբաղվող անձինք, յենթակա յեն գյուղհարկի, բացի ՅԵՐԷԱՆԻ, ԼԵՆԻՆԱԿԱՆԻ և ՆԱՐԱՔԵՐԻՍԱՅԻ քաղաքացիներից, վորոնք գյուղ հարկ վճարում են 31-րդ հոդ. նախատեսված դեպքերում:

33. Դյուղհարկի յենթակա չե հետևյալ անձանց աշխատավարձը՝

ա) գյուղատնտեսական բանվորների բ) շրջանային դործադիր կոմիտեների և դյուղական խորհուրդների, ինչպես գյուղական վայրերում և աշխատանքում յենյաձ պետական կամ տեղական բյուջեով պահվող հիմնարկությունների բոլոր բանվորների և ծառայողների:

գ) փոխադարձ ոգնություն գյուղացիական ընկերությունների կոմիտեներում, նրանց համապատասխան կազմակերպություններում և գյուղական ստորին կոոպերատիվներում ընտրովի պաշտոններ վարող անձանց:

դ) շրջանային գյուղատնտեսների և դոտորինիկների, կոլեկտիվ և խորհրդային տնտեսություններում և կոոպերատիվ կազմակերպություններում աշխատող գյուղատնտեսների, դոտորինիկների, նրանց ոգնականների և հակիչ առիստեսների:

յե) անտառապետների, նրանց ոգնականների, անտառապահների և անտառային պահակների գյուղական վայրերում և աշխատանքում աշխատող շրջկոյտնամիություն բանվորների ու ծառայողների:

զ) բացի այդ գյուղհարկի յենթակա չեն՝

ա) պարհակի կարգով կատարած աշխատանքի համար տրվող վարձատրությունը:

բ) գրականագիտական վաստակները:

գ) բանվորա-գյուղացիական կարմիր բանակի զինվորականների միջից յենյաձ ուղեւորով շարային և վարչատնտեսական կազմի աշխատակիցների բոլոր տեսակի բավարարությունները:

դ) պետական հիմնարկություններ-

բեց տրվող կենսաթոշակները:

Այս հոդվածում թված այն յեկամությաները, վորոնք չեն աղատվում յեկամության հարկից, յենթակա յեն այդ հարկին յեկամահարկի կանոնադրության համաձայն (յեկամատահարկ մասնավոր անձանցից):

Ծանոթություն. — Դյուղական ստորին արհեստագործական կոոպերատիվներում վարած ընտրովի պաշտոնների համար ստացվող աշխատավարձը աղատվում և գյուղհարկից միայն այն գեւորում, յերբ այդ անձինք տվյալ կոոպերատիվում բացի ընտրովի պաշտոնի համար ստացվող աշխատավարձից այլ յեկամատեսներ չունեն:

Բ. ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ՀԱՐԿՎՈՂ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՅԵԿԱՄՏԱՖԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱՆԵՐ

34. Դաշտամշակությունից, մարգագործությունից, անտառապահությունից, բանջարաբուծությունից, պարտիկպահությունից, ալգեգործությունից, խաղողագործությունից, ծխախոտագործությունից, բամբակագործությունից և այլ հատուկ ճյուղերից աշխատավորական մենատնտեսների ստացած յեկամուտը վորոշվում և յեկամատարբություն նորմաներով:

35. Թված աղբյուրների համար սահմանվում են յեկամատարբության հետևյալ նորմաները ըստ շրջանների՝ Տես աղյուսակ 32 յեկամատարբության նորմաները ՀՍԽՀ-ում ըստ շրջանների:

36. Շրջանային գործադիր կոմիտեները 35-րդ հոդ. սահմանված միջին յեկամատարբության նորմաների հիման վրա մինչև 1932 թ. հունիսի 20-ը ներկայացնում են ՀՍԽՀ-ի Ֆինանս-կոմատին ի հաստատություն յեկամատարբության միջին նորմաները տնտեսից գյուղերի համար այն հաշվով, վոր յուրաքանչյուր աղբյուրի շրջանի միջին նորմայով հաշված հարկվող յեկամուտի ընդհանուր գու-

մարը մնա անփոփոխ:

Ծանոթություն. — 1. Չանագան շրջանների սահմանակից գյուղերի յեկամատարբության նորմաների մեջ խոշոր տարբերություններից խուսափելու նպատակով (յեթե այդ տարբերությունները չեն բղխում տնտեսական առանձնահատուկ պայմաններից) շրջանային գործադիր կոմիտեները պարտավոր են նախքան նորմաներն ըստ գյուղերի վորոշելը, համաձայնեցնել այդպիսիք հարեան շրջանների գործկոմների հետ:

Ծանոթություն. — 2. Շրջանային գործկոմներին իրավունք և փերապահվում շրջանային նորմաները փոփոխություն յենթաբեկելու կարիք յեղած դեպքում միջնորդություն հարուցել ՀՍԽՀ Ֆինանս-կոմատի միջոցով փողկոմ խորհ. առաջ:

37. Այս կանոնադրության 35-րդ հոդ. կարգով սահմանված շրջանային միջին յեկամատարբության նորմաները ինչպես և Ֆինանս-կոմատի կողմից 36-րդ հոդ. կարգով հաստատված յեկամատարբության նորմաները ըստ գյուղերի փոփոխություն յենթաբեկա չեն սմբողջ հարկային տարվա ընթացքում:

ԴԱՇՏԱՄՇԱԿՈՒԹՅԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ

38. Դաշտամշակության յեկամուտը ՀՍԽՀ-ի սահմաններում հաշվվում և տնտեսության մեջ փաստորեն ցանված հողի տարածության համեմատ (ըստ ցանքի):

39. Ցանքի յեկամուտը վորոշելու համար հաշվի յե առնվում փաստորեն ցանած ամբողջ տարածությունը:

Այդ տարածության մեջ մտնում են նաև հատուկ ճյուղերը, յեթե դրանց համար սահմանված չեն յեկամատարբության առանձին նորմաներ:

Առանց հարգելի պատճառների ցանքերի տարածությունը կրճատող տնտեսությունների գաշտամշակության յեկամուտը վորոշվում և նախորդ տարվա ցանքերի տարածության համեմատ:

ՄԱՐԳԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ

40. Մարգագործության յեկամուտը վորոշելիս, հաշվի յե առնվում տնտեսության մեջ յեղած այն տարածությունը, վորը մշտապես ոգտագործվում և վորպես խոտհարք:

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ

41. Անասունների յեկամուտը վորոշելու համար հաշվի յեն առնվում՝ ա) 4 տարեկանից վեր ձիեր, յեղներ, գոմեշներ, ջորիներ, ուղտեր, և չեղեր:

բ) 3 տարեկանից վեր ցուլեր:

գ) կովեր և մատակները առաջին ծնից հետո և 3 տարեկանից վեր յենիջները:

դ) ձմեռը անցկացրած վոշխարները և այծերը:

Անասունների տարբեր վորոշվում և առ 1-ը մայիսի 1932 թ.:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ

42. Բանջարաբուծության, պարտիկպահության, ալգեգործության, խաղողագործության, ծխախոտագործության, բամբակագործության, թեթանոցների և այլ գյուղատնտեսական հատուկ ճյուղերի յեկամուտները վորոշելիս հաշվի յեն առնվում տնտեսության մեջ այդ մշակույթները ընտած տարածությունները:

Մեղվաբուծության յեկամուտը վորոշելու համար հաշվի յե առնվում տնտեսության փեթակների քանակը (շրջանակավոր և կթողածն):

ՎՈՇ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ

43. Վոշ գյուղատնտեսական յեկամուտները հաշվի յեն առնվում 1931 թ. հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ի ժամանակամիջոցում ստացված գումարների չափերով:

44. Աշխատավարձից ստացվող յեկամուտը վորոշելիս, տնտեսության հարկվող յեկամուտի մեջ են մտցվում՝ ա) իրենց գյուղական տնտեսությունների մեջ մշտապես ապրող աշխատավոր-

ների աշխատավարձի 15 տոկոսը .
բ) իրենց գյուղական տնտեսութ-
յուններից դուրս ապրող աշխատա-
վորների աշխատավարձի 10 տոկոսը .
գ) դրսի գրադմունքների ընթաց-
քում վարձու աշխատանքից ստացվող
յեկամտի 20 տոկոսը .

Ծանոթություն . Աշխատա-
վարձ և դրսի գրադմունքների ըն-
թացքում վարձու աշխատանքի
համար վարձատրություն ստա-
ցող քաղաքացիները պարտավոր
են ներկայացնել գյուղատնտեսության
1932 թ. հունիսի 1-ից մինչև ի-
րենց աշխատանքի վայրից տեղե-
կություն 1931 թ. հունվարի 1-ից
մինչև դեկտեմբերի 31-ը ստա-
ցած վարձատրության չափի մա-
սին :

45. Տնայնագործական, արհեստի և
այլ մոտ - գյուղատնտեսական յեկա-
մոտների չափերը (բացի աշխատա-
վարձից, յուրաքանչյուր տնտեսու-
թյան համար վորոշում են գյուղական
հարկային հանձնաժողովները :

Այս դեպքում ընդհանուր յեկամտից
հանվում են գրադմունքին վերաբերող
բոլոր տեսակի արտադրական ծախսե-
րը՝ հումքի, կիսաֆաբրիկատների,
վառելանյութի, վարձու բանվորների
աշխատավարձը և այլն :

Այդ ձևով հաշված մոտ-գյուղատն-
տեսական յեկամտը ավելացվում է
տնտեսության մյուս աղբյուրներից
ստացած յեկամտին հետևյալ չափե-
րով՝

ա) դրսի մոտ վարձու գրադմունք-
ներից ստացած յեկամտը մտցվում
է 40 % չափով .

բ) տնայնագործական, արհեստի և
այլ մոտ-գյուղատնտեսական գրադ-
մունքների յեկամտները առանց
վարձու բանվորների մտցվում է 50
%-ի չափով :

Վարձու աշխատանք չկիրառող կո-
ոպերացված տնայնագործների և ար-
հեստավորների համար այդ ձևով հա-
ված յեկամտը պակասեցվում է մեկ
քառորդի չափով : Այս արտոնությու-
նը տարածվում է միայն այն տնայնա-

գործների և արհեստավորների վրա,
վորոնք կոոպերատիվ ցանցի մեջ մու-
նող ընկերությունների անդամներ են :

Ծանոթություն . Աշխատա-
վարձի հարկման համար սահման-
ված կարգով են հարկվում ար-
հեստագործական արտունքների այն
անդամների յեկամտները, վո-
րոնք աշխատում են ընդհանուր
արհեստանոցներում կամ տնե-
րում և ստանում են չափա-
վորված աշխատավարձ և ի-
րենց արտադրանքը հանձնում են
միայն պետական ծարմիրներին
կամ կոոպերացիային :

Ծանոթություն . Գորգագոր-
ծությունից ստացած յեկամտ-
ները յենթակա յեն հարկման մի-
այն այն տնտեսություններում,
վորոնք կոոպերատիվ ցանցի մեջ
մտնող արտունքների անդամներ
չեն, կամ կնքած կոոպերատացի-
այի պայմանագրի հիման վրա,
կոոպերատիվ ու պետական կադ-
մակերպություններին չեն հան-
նում իրենց արտադրանքը, այլ
վաճառում են մասնավոր շուկա-
յում :

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԹԵՐԲՆԵՐԸ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՇՈՒԿԱՑՈՒՄ ՎԱՃԱ- ՌԵԼՈՒՅ ՍՏԱՅԱԾ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

46. Մենատնտեսի կողմից մասնա-
վոր շուկայում գյուղատնտեսական
մթերքներ վաճառելուց ստացած յե-
կամտները միացվում է տնտեսու-
թյան մյուս աղբյուրների հարկվող
յեկամտին, յեթե մթերքները վաճառ-
վում են պետական և կոոպերատիվ
կադմակերպությունների գններից ա-
վելի բարձր արժեքով : Այդ յեկա-
մտը վորոշվում է 1931 թ. հաշվառ-
ման պահից սկսած մինչև 1932 թ.
հաշվառումն կատարելու որը, ստա-
ցած դումարի չափով :

Մասնավոր շուկայում մթերքների
վաճառքից ստացած գումարները
միացվում են տնտեսության մյուս

հարկվող յեկամտներին, մոտ ավելի
քան հարկվող յեկամտներին (գյու-
ղատնտեսական և մոտ գյուղատնտե-
սական) 30 տոկոսի չափով :

47. Այն դեպքերում, յերբ աշխա-
տավորական մենատնտես իր գյուղա-
տնտեսական մթերքները վաճառում է
կալանտեսական կրպակների կամ կո-
ոպերատական հրապարակների (բազար
ների) միջոցով, նրա այդ յեկամտ-
ները հարկվում են աղատվում են :

48. Գյուղատնտեսական մթերքնե-
րը մասնավոր շուկայում վաճառելուց
ստացած յեկամտի դումարները վորո-
շում են գյուղական հարկային հան-
ձնաժողովները :

Գյուղական հարկային հանձնաժո-

ղովների վորոշած այդ յեկամտնե-
րը հաստատում են շրջանային հար-
կային հանձնաժողովները :

ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿԸ ՀԱՇՎԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

49. Յեթե աշխատավորական մենա-
տնտեսի հարկվող յեկամտը 100 ու-
ավելի չի, նրանից հարկ է դանձվում
կայուն դրույքով — 7 ու տնտեսու-
թյունից :

100 ու ավելի հարկվող յեկամտ
ունեցող տնտեսություններից հարկ է
դանձվում դրույքների հետևյալ աղ-
յուսակով՝

ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴՐՈՒՅԲԱՏԱՑԱԿ				Տնտեսության հարկի գումարը	
Տնտեսության հարկվող յեկամտի գումարը					Տնտեսության հարկի գումարը
1. 100 ու.	ավելի	մինչև	150 ու.	7 ու. — 5%	100 ու. դերադանցող գումարից
2. 150 ու.	»	»	200 ու.	9 — 50 + 8%	150 ու. »
3. 200 ու.	»	»	300 ու.	13 — 50 + 13%	200 ու. »
4. 300 ու.	»	»	400 ու.	26 — 50 + 17%	300 ու. »
5. 400 ու.	»	»	500 ու.	43 — 50 + 22%	400 ու. »
6. 500 ու.	»	»	700 ու.	65 — 50 + 30%	500 ու. »
7. 700 ու.	»	»	—	125 — 50 + 32%	700 ու. »

ըստ վորում այն տնտեսություննե-
րին, վորոնք ունեն 2 անաշխատունակ
անդամ, հարկից արվում է գեղջ 5 տո-
կոսի չափով, 3 անաշխատունակ անդամ
ունեցողներին 10 տոկոս գեղջ, իսկ 4
և ավելի անաշխատունակ անդամ ու-
նեցողներին 15 տոկոս գեղջ :

Անաշխատունակ են համարվում՝

- 1) Բացարձակ հաշմանդամները,
- 2) Մինչ 16 տարեկան հասակ ունե-
ցողները,
- 3) 60 տարեկանից վեր տղամարդիկ
և 55 տարեկանից վեր կանայք :

Գ. ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՍԱԿԱՎԱՋՈՐ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵ- ՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

50. Գյուղական հարկային հանձնա-
ժողովները սակավագուր տնտեսու-
թյուններին կարող են ապատել հար-
կից լրիվ կամ մասնակի չափով :

Այդ նպատակով հարկային հաշվառ-
ման հետ միաժամանակ գյուղական
հարկային հանձնաժողովները կադ-
մում են չբավոր տնտեսությունների
ցուցակները, ըստ վորում հատուկ ու-
չադրույթյուն են դարձնում նախկին
կալմիր գյուղատնտեսների և չարմիր

պարախդաննէրէ սահալադոր տնտե-
սություններէն աղատելու խնդրի
մբայ :

Այդ ցուցակները ստուգվում և քնն-
նության են առնվում չբավարժների,
կոլտնտեսականների և միջակների ազ-
ատիկ ընդհանուր ժողովներում, իսկ
այնուհետև ներկայացվում են շրջա-
այսին հարկային հանձնաժողովին ի
հաստատություն:

ՅԱՆՔԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԱՇԽԱ-
ՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻՆ
ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

51. Յանքերի տարածությունը ընդարձակելու նպատակով հարկից ազատվում է խամ հողերի վրա կատարած ցանքի ամբողջ ավելացած տարածությունը :

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԱՇԽԱՏԱ-
ՎՈՐԱԿԱՆ ՄԵՆԱՏՆՏԵՊՆԵՐԻՆ
ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

52. Շաքարի ճակնդեղի ցանքերը
լրիվ ապատրուժ են հարկից :

53. Կտավատի և կաննիի ցանքերի
յկկամտաբերության նորմաները առհ-
ճանովում են դաշտավազության
(ցանքի) յկկամտաբերության կես
նորմայի չափով :

54. Հարկից աղաւում եմ
ա) յերկարամաղ կտաւատի և կա-
նեփի ցանքերը նոր մշակելի դարձած
հողամասերում, ինչպէս և դաշտում
ցանած կանեփի տարածութիւնները:

բ) յերկարամաղ կտավատի և կանեփի ցանքերի 1931 թ. համեմատությամբ ավելացած տարածությունը :

55. Բաժրակի ցանքերի տարածու-
թյունը ամենուրեք հարկվում է դաշ-
տամշակության (ցանքի) ՀՍԽՀ-ի
միջին նորմայով (57 ունի) :

Զբոլլի հողագործութեան շրջաննե-
րում անջրդէի (գեմի) հողերում կա-
տարած խմբակի ցանքը աղատվում ե-
հաբկից :

56. Կենաֆի, հարավային կանների
քյանդիրի և ումիի ցանրերը ազատ-
վում են հարկից :

ԿԵՆՏԱՆԱՐՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ
ԿԱԹՈՒԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ
ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՄԵ-
ՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻՆ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԲ.

57. 1931 թ. համեմատությամբ
անտեսության ավելացած կովերը,
ցուլերը, մատակները և վոլխաբները
ու այծերը ագատվում են հարկից:

58. Հարկից ազատվում են կարա-
կուլի և կիսահարակուլի վոչխարնե-
րը :

ՇԺԱՆՇԱՆՆԵՐՈՎ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՎԱԾ-
ՆԵՐԻՆ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԵՐՈՄՆԵՐԻՆ,
ԲԳԿԲ ԶԻՆՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԻՆ (ՆՈՒՅՆ
ԹՎՈՒՄ Մ.Պ.Գ.Վ. ԶՈՐԱՄԱՍԵ-
ՐԻՆ) ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻՆ, ԴԱԶ-
ՄԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՄԻԼԻՅԵԼՍԻ ԱՇԽԱՏԱՆՈՂԵՐԻՆ ՅԵՎ
ՄՅՈՒՄ ԱՆԶԱՆՑ ՏՐՎՈՂ ՍՐՏՈՆՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ.

59. Ստորև բերվող տախտակի մեջ
մատնանշված արտոնությունները
տրվում են այն տնտեսություններին,
վորոնց կադմի մեջ մտնում են՝

ա) ԽՍՀՄ կամ դաշնակից հանրապետություններին մեկ կամ մի քանի շքանշաններով կամ պատվավոր հեղափոխական ղեկավար պարգևատրվածները և աշխատանքի հերոսները :

բ) Ժամկետավոր (սննդահատ) կատ-
ղերակետիկ ծառայութեան մեջ գրա-
նվող կաղերային հրամկաղմի շարային
և կրտտեր գինվորականները, հաղաժ
նակ 1932 թ. աշնանը յորակողված-
ներ :

գ) կազերային և պահեստում (резерв), գտնվող միջին, ավազ և բարձր հրաժկազմի զինվորականները:

դ) սահմանված հավաքներին, նաև նախադրակոչային կամ արտադրություն պարապմունքները ղեկավարելու համար վերսկս հրահանգվներ կանչված յերկարատե արձակուրդում յերկրային մասերի փոփոխական կտմում և պահանջում զոնիփող միջին սովաղ և բարձր հրամկապմին պատկանող անձինք:

Ե) Կրտսեր հրամկադմին պատկա-

Նոդ այն զինվորականները, վրոնը
փոխադրված են յերկարատև արձա-
կուրդից յերկարային մասերի փոփո-
խական կադմի մեջ.

զ) նախկին կարմիր դաշտիական-
ները և կարմիր պարտիզանները.

Ը) միլիցիայի ուղերատով շարային
և վարչատնտեսական կազմին պատ-

Կանոնդ առնձինք.

թ) ռազմականացված պահպան-
րում աշխատող անձինք.

Ժ) Հաշմանդամության առատություն,
յերկրորդ և յերրորդ խմբերին պատկանող պատերազմի և ոչխորատան զինվորները :
Հաշմանդամները :

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶՅՈՒՍԱԿ

Զեղջ և արժոււմ (հաքիկի
տոկոսներու)

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՈՒՄ		ՍՈՍՏԱՆԱԿԱՍԾ ՀԱՆՈՒՄ		ԳՈՒՄԱՐԸ	
Միլնիկ	10 ռ.	...	...	...	...
10 ռ.	աղեղի	ժիւնի	15 ռ.	...	...
15 ռ.	«	20 ռ.	...	...	...
20 ռ.	«	30 ռ.	...	...	...
30 ռ.	«	50 ռ.	...	...	...
50 ռ.	«	75 ռ.	...	...	...
75 ռ.	«	100 ռ.	...	...	...
100 ռ.	բարձր	— ռ.	...	...	...

60. Յեթե տնտեսութեան կազմի մեջ մտնում են յերկրային մասերի փոփոխական կազմի գինւորականներ լեռոնք կանչված են յերեք տմայս ուսուցման, իրենց ծառայութեան առաջին տարում, կամ կանչված են գինւորական հավաքների իրենց սեփական շարային ձիերով, ասլա աղ ձիերի յեկամուտները աղատվում են հարկից :

61. Այն անտեսություններում, վորոնց կազմի մեջ կան զինվորականներ, կամ պահեստի զինասպարտներ վորոնք կանչված են նրանց համար սահմանված ուսուցման և հավաքներ հարկի այն մասը, վորի վճարման ժամկետը լրանում է ուսուցման և հավաքի ժամանակամիջոցում, հետաձգվում է այդ անձանց վերադառնալուց հետո մեկ ամիս ժամանակով Այդ ժամանակի հումար տույժ չի դանձվում :

ՀԱՆՐԱՅՆԱՅՎԱԾ ՍԵԿՏՈՐԻ ԶԲԼՆ-
ԶԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ԶԵՌ-
ՆՍՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԶԲՈՂՎԱԾ
ԱՆԶԱՆՅ ՏՐՎՈՂ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐՐ

62. Հարկից ազատվում են այն ան-
ձանց տնտեսությունները, զբաղվող
պայմանադրել են կնքել, կամ ինքնու-
րացվել են ածխային արդյունաբերու-
թյան ստորերկրյա աշխատանքներ
կատարելու համար մեկ տարուց մեկ
պակաս ժամանակով:

Պարտավորությունը չկատարելու
դեպքում գլուղհարկը պանծվում է
ընդհանուր հիմունքներով:

63. Սնտառի— մթերման կամ սուրճի (կիզահող) պատրաստման աշխատանքից ստացված յեկամուտները ադամվում են հարկից :

64. Յեթե աշխատավորական ժևնա-
տնտեսը պայմանագիր է կնքում զբո-
րում պետական արդյունաբերությա-
նի՞, տրանսպորտում, կապի ձեռնար-

174

Բանվորական ուժ վարձելու առա-
վելագույն չափը, վորն անհատական
կարգով հարկելու հիմք չի ծառա-
յում բոլոր շրջանների համար սահ-
մանվում են:

1. հացահատիկային կամ չալթու-
կազորձական տնտեսությունների հա-
մար մինչև 50 վարձու բանվորա-
կան որ:

2. Խաղողագործական տնտեսու-
թյունների համար մինչև 125 վար-
ձու բանվորական որ:

3. ալյուրագործական տնտեսություն-
ների համար մինչև 75 վարձու բան-
վորական որ:

4. բանջարաբուծական տնտեսու-
թյունների համար մինչև 100 վար-
ձու բանվորական որ:

5. Ժախտագործական տնտեսու-
թյունների համար մինչև 240 վար-
ձու բանվորական որ:

6. բամբակագործական տնտեսու-
թյունների համար մինչև 150 վար-
ձու բանվորական որ:

7. անասնապահական տնտեսու-
թյունների համար մեկ հովիվ կամ
հոտապ:

8. անասնագործների և արհեստա-
վորների համար մեկ չափահաս բան-
վոր կամ յերկու աշակերտ, յեթե
բանվորի կամ աշակերտի անկալու-
թյունը բոլորում են արտադրության
առանձնատնտեսությունից, այն դեպ-
քերում, յերբ ձեռնարկությունը չու-
նի մեքենայական շարժիչ:

Ծանոթություն 1-ին.— Վոր-
բերի, այրիների, հալմանդամնե-
րի և սովորողների տնտեսու-
թյուններում, վորտեղ չկան աշ-
խատունակ տղամարդիկ, կամ
թե նրանց աշխատունակ տղա-
մարդիկ ծանր հիվանդ են, զբա-
սվում են Կարմիր Բանակում,
հանքագործներ են, կամ բացա-
կայում են տնտեսությունից դրո-
սի շինարարական աշխատանքնե-
րի վրա. աշխատելու համար—
մեկ մշտական վարձու բանվորի և

սահմանված թվով սեզոնային
բանվորների որերի թվից վոչ ա-
վելի աշխատանք կիրառելը հա-
կանիչ չի ծառայում տնտեսու-
թյունը անհատական կարգով հար-
կելու համար: Նույն տնտեսու-
թյուններում մեկ վարձու բանվո-
րի բանվորական որերից և սահ-
մանված թվով սեզոնային բան-
վորների որերից վոչ ավելի աշ-
խատանք կիրառելը ևս հատկանիչ
չեն անհատական կարգով հարկելու
համար:

Ծանոթություն 2-րդ.— Յեթե
անասնապահական տնտեսու-
թյունն ունի մեկ մշտական հո-
վիվ, կամ հոտաղ և միաժամա-
նակ ոգտագործում են սեզոնային
35 բանվորական որից ավելի, ա-
յա այդ հանդամանքը հիմք է
ծառայում տնտեսությունը ան-
հատական կարգով հարկելու հա-
մար:

Ծանոթություն 3-րդ.— Յեթե
տնտեսությունն ունի խառն մշա-
կույթի բնույթ, ապա բանվորա-
կան ուժ վարձելու առավելա-
զույն չափը սահմանվում է տըն-
տեսությունից հիմնական գյուղա-
տնտեսության ճյուղի համար նա-
խատեսված քանակը:

բ) յեթե տնտեսությունն ունի ա-
ղաց, ձիթհան, դինդ, նորմայով աշ-
խատող ողու գործարան, կորեկաղաց,
զգրան, կարտոֆիլի, պտուղների և
բանջարեղենի չորանոց, կամ այդ
արդյունաբերական ձեռնարկու-
թյուն, այն դեպքում, յերբ այդ ձեռ-
նարկությունում գործադրվում է մե-
քենայական շարժիչ:

գ) յեթե տնտեսությունն ունի կա-
պիտալի ձեռնարկություն, վորը
գործադրում է քամու կամ ջրի ուժ,
այն դեպքում, յերբ ձեռնարկու-
թյան տարեկան յեկամուտը 125 ո. ավելի
յե, իսկ ջրաղացին— 150 ո. ավելի:

Ծանոթություն 1-ին.— Նոր-
մայով աշխատող ողու գործա-
րանները հատկանիչ են ծառա-

յում տնտեսությունը անհատա-
կան կարգով հարկելու համար
նույնպես այն դեպքում, յերբ
տնտեսությունն ողի թորելու և
վաճառելու նպատակով հում
նյութ են դնում, անկախ նրանից
գործադրվում է մեքենայական
շարժիչ կամ ջրի ուժ թե վոչ,
յեթե միայն տարեկան յեկամու-
տը 150 ո. ավելի յե:

Ծանոթություն 2-րդ.— Այն
դեպքերում յերբ քամու կամ
ջրի ուժով աշխատող ձեռնար-
կությունը պատկանում է մի քա-
նի տնտեսությունների (համա-
տեղերի), ուրիշ հատկանիչների
բացակայության դեպքում, ան-
հատական կարգով հարկվում են
այն տնտեսությունները, վորոնք
իրենց պատկանող ձեռնարկու-
թյան մասից ստանում են տարե-
կան 125 ո. ավելի յեկամուտ,
իսկ ջրաղացից 150 ո. ավելի յե-
կամուտ:

դ) յեթե տնտեսությունն ունի ար-
դյունաբերական այնպիսի ձեռնար-
կություն, վորի միջոցով շահագոր-
ծում է շրջակա բնակչությունը, աշ-
խատանքներ հանձնարարելով տնե-
րում կատարելու համար, կամ այդ
ձեռնարկությունը կապալով տալու
միջոցով:

յ) յեթե տնտեսությունը վարձով է
տալիս մեքենայական շարժիչներ ու-
նեցող բարդ գյուղատնտեսական մե-
քենաներ, կամ վարձով աշխատեց-
նում է այդ մեքենաները ուրիշ տըն-
տեսությունների համար:

զ) յեթե տնտեսությունը հող է
վարձակալում այնպիսի պայմաննե-
րով, վորոնք շրջանային հարկային
հանձնաժողովի կողմից ստրկացու-
ցիչ են ճանաչված վարձով տվողնե-
րի համար:

ը) յեթե տնտեսությունը կրճատե-
լով իր ցանքի տարածությունը, սիս-
տեմատիկորեն վարձով է տալիս կեն-
դանի քաղող ուժը ուրիշ գյուղական

տնտեսություններին, պայմանով վոր
տարեկան այդ յեկամուտը 125 ո. ա-
վելի յե:

թ) յեթե տնտեսությունը վարձով է
տալիս սարքավորված առանձին շեն-
քեր բնակչության, կամ ձեռնարկու-
թյան համար, այն դեպքում, յերբ
շենքերից ստացած տարեկան յեկա-
մուտը 300 ո. ավելի յե:

Ամբարնոցային վայրերում տնտեսու-
թյունները համարվում են կուլակա-
յին և հարկվում անհատական կար-
գով, յեթե ընդհանուր յեկամուտը 700
ո. ավելի յե, իսկ շենքերը վարձով
տալուց յեկամուտը 500 ո. ավելի:

Ծանոթություն 1.— Ամբարնոցային
վայրեր են համարվում Դիլիջա-
նը, Ստեփանավանը, Ծաղկաձո-
րը, Ալիբուլաղը, Գորիսը, Նոր
Բայազետը, Յեղնովկան, Ախ-
տան:

Ծանոթություն 2.— Արդելում է
հարկի յենթարկել անհատական
կարգով այն բանվորներին և ծա-
ռայողներին, վորոնց հիմնական
գրազմունքն է աշխատանքը, կամ
վարձու ծառայությունը և վո-
րոնք ունեն միաժամանակ փոքր
գյուղական տնտեսություն, վոր-
պես յեկամտի ոժանդակ աղ-
բյուր, ու բացի այդ սեփական
շենքեր, վորոնց շահագործում են
վարձով տալու միջոցով:

Այդ բանվորները և ծառայող-
ները հարկվում են ընդհանուր
կարգով, վորպես աշխատավորա-
կան գյուղջիական տնտեսու-
թյուններ:

ժ) յեթե տնտեսությունն առևտրա-
կան կամ արդյունաբերական շահա-
գործման նպատակով վարձակալում է
պտղատու այգի, խաղողի այգի և այլ
ձեռնարկություններ:

Ծանոթություն 1.— Այգիների և հո-
ղի վարձակալության առևտրա-
կան կամ արդյունաբերական շա-
հագործման բնույթն ու նպատա-
կը վորոշում են շրջանային հար-
կային հանձնաժողովները:

Ծանոթություն 2.— Վարձակալած
այգին չի կարող հատկանիչ լինել

տնտեսությունն անհատական կարգով հարկելու համար, յեթե տարածությունը մեկ հեկտարից պակաս է:

Ի) յեթե տնտեսության անդամները պարագայում են առևտրով, վաճառությամբ, կամ ունեն այլ վոչ-աշխատավորական յեկամուտներ, նույն թվում կրոնական պաշտամունքի ծառայողները, անկախ այդ աղբյուրներից ստացած յեկամուտի գումարից:

77. Անհատական կարգով հարկվող տնտեսությունների ցուցակները և նրանց յեկամուտների չափը վորոշում են գյուղխորհուրդները:

Գյուղխորհուրդների կազմած ցուցակները և հաշված յեկամուտները պետք է քննության առնվեն կոյտնտեսականների և մենատնտեսների ակտիվի ժողովում:

Անհատական կարգով հարկվող տնտեսությունների ցուցակները և նրանց յեկամուտները վերջնականապես

հաստատում են շրջանային հարկհանձնաժողովները:

Այս կամ այն տնտեսության անհատական կարգով հարկելու և յեկամուտը ճիշտ վորոշելու մասին կասկածներ ծագելու դեպքում, շրջանային հարկհանձնաժողովները կատարում են տնտեսության հետադուրում:

78. Վոչ-գյուղատնտեսական գրադմունքներից ստացած բոլոր տեսակի յեկամուտները, նույն թվում նաև աշխատավարձը, միացվում և կուլակային տնտեսության հարկվող մյուս աղբյուրների յեկամուտներին յրիվ չափով (100 տոկոսով), յեթե այդ յեկամուտներն ստացող տնտեսության անդամները չեն կորել իրենց կապը տնտեսության հետ՝ և այնտեղ ունեն հողաբաժին:

Անհատական կարգով հարկվող տնտեսություններից հարկը գանձվում է գրույքների հետյալ տղյուսակով:

ԿՈՒԼԱԿՏԻՆ ՏՆՏԵՍՈՍԹՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ԴՐՈՒՅԲԱՑԱՆՑԱԿ

Տնտեսության հարկվող յեկամուտը			Տնտեսության հարկի գրույքը		
Մինչև	500 ռ.		+	20%	
500ռ.	այլի	մինչև 700 ռ.	100ռ. + 30%	500ռ.	գերազանցող գումարից
700ռ.	»	» 1000 ռ.	160ռ. + 40%	700ռ.	»
1000ռ.	»	» 3000 ռ.	280ռ. + 50%	1000ռ.	»
3000ռ.	»	» 6000 ռ.	1280ռ. + 60%	3000ռ.	»
6000ռ.	»	»	3080ռ. + 70%	6000ռ.	»

79. Անհատական կարգով գյուղհարկի յենթարկված տնտեսությունները վոչ մի հարկային արտոնություն ըստանալու իրավունք չունեն:

80. Կուլակային տնտեսություններում, գյուղհարկի հետ միաժամանակ արհեստահարի և գանձվում այն բոլոր ձեռնարկություններից, վորոնք արհեստագործական հարկի որևիցի համաձայն, յենթակա յեն հարկի թե՛ շրջանառությունից տոկոսային հարաբերությունը և թե՛ կայուն գրույքներով:

Յերեվանի, Լենինականի և Ղարաբախի քաղաքային հողերում գյուղատնտեսություն վարող կուլակային

տնտեսությունները յենթակա յեն յեկամտային հարկի:

81. Անհատական կարգով հարկվող տնտեսությունները գյուղհարկը վճարում են յրիվ չափով մեկ ժամկետում, այն է՝ 1932 թ. սեպտեմբերի մեկից վոչ ուշ:

82. Ապակուլակացված այն տնտեսությունները, վորոնք չունեն թագրած յեկամուտներ, կապիտալ և գույք, գյուղհարկի յեն յենթարկվում անհատական աշխատավորական տնտեսությունների համար սահմանված ընդհանուր հիմունքներով, սակայն գրկվում են վորեւ արտոնություն ստանալու իրավունքից:

83. Բան. Գյուղ. Տեսչության ժողովումտին, Ֆինսոդկոմատին և հանրապետական Դատախազության հանձնարարվում է սահմանել յոխտ հսկողություն, վորպեսզի վոչ մի աշխատավորական տնտեսություն չըհարկվի անհատական կարգով, յոսկ այս պահանջը յախտելու դեպքում, մեղավորներին յենթարկել վարչական և դատական պատասխանատվության:

ՀԱՏՎԱԾ Ե-ՐԴ

ՀԱՐԿԸ ԳԱՆՁՈՂ ՄԱՐ-ՄԻՆՆԵՐԻ, ԴԻՄՈՒՄՆԵՐ ՅԵՎ ԳԱՆԳԱՏՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՅԵՎ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

84. Գյուղական վայրերում գյուղհարկի կրատման պարտականությունը գրվում է գյուղական խորհուրդների և շրջանային գործադիր կոմիտեների վրա:

Գյուղական խորհուրդների վրա գրվում է՝

ա) յեկամտի աղբյուրների հաշվառումը կատարելու պարտականությունը:

բ) նախնական հետևյալ ցուցակներ կազմելու պարտականությունը:

1) Լրիվ կամ մասնակի չափով գյուղհարկից ազատվող տնտեսությունների:

2) Այն տնտեսությունների, վորոնց մասնավոր շուկայում գյուղատնտեսական մթերքներ վաճառելուց ստացած յեկամուտները յենթակա յեն գյուղհարկի:

3) Վոչ-գյուղատնտեսական յեկամուտներ ունեցող տնտեսությունների:

4) Անհատական կարգով գյուղհարկի յենթակա կուլակային տնտեսությունների:

գ) շրջանային գործադիր կոմիտեների հատուկ հանձնարարությամբ հաշվարկել գյուղհարկի յենթակա յեկամտի գումարը, լրացնել հարկաթերթերը, վարել անձնական հաշիվները և գյուղհարկի ամբողջ հաշվետվությունն ու հաշվապահությունը:

ները և գյուղհարկի ամբողջ հաշվետվությունն ու հաշվապահությունը:

դ) հարկաթերթերը հանձնել հարկատուներին:

յե) ընդունել գյուղհարկի վճարները և սահմանված կարգով ուղարկել հարկերն ընդունող հիմնարկություններին:

զ) տարերային աղետների դեպքում կազմել արձանագրություններ:

ը) վերադարձնել և հաշվաքցել գյուղհարկի գերավճարներն այն դեպքերում, յերբ գյուղխորհուրդին և հանձնարարված հարկեր ընդունելու աշխատանքը:

թ) վարչական կարգով տուգանել յեկամտի աղբյուրներ թագցնող հարկատուներին:

ժ) անպարտաճանաչ հարկատուների վերաբերմամբ գործադրել հարկեր գանձելու ստիպողական միջոցներ:

85. Գյուղհարկի կամպանիան կկրատելու համար ամենուրեք գյուղխորհուրդներին կից, կազմակերպվում են գյուղական հարկային հանձնաժողովներ:

Գյուղական հարկային հանձնաժողովի անդամներ են հանդիսանում՝ գյուղխորհուրդի նախագահը, գյուղի փոխադարձ ոգնույթան կոմիտեի նախագահը, գյուղական համայնքի կողմից ընտրված ներկայացուցիչը, կուլտնտեսության վարչության նախագահը և չքավորական խմբակի ներկայացուցիչը:

Գյուղական հարկային հանձնաժողովի նախագահ է հանդիսանում գյուղխորհուրդի նախագահը:

86. Գյուղական հարկային հանձնաժողովների վրա գրվում են հետևյալ պարտականությունները՝

ա) քննել և հաստատել գյուղհարկից ազատվող սակավագոր տնտեսությունների ցուցակը:

բ) նախապես վորոշել յուրաքանչյուր տնտեսության վոչ-գյուղատնտեսական յեկամուտների գումարը:

գ) նախապես վորոշել յուրաքանչյուր տնտեսության գյուղատնտեսական մթերքները մասնավոր շուկայում

վաճառելուց ստացած յեկամուսները. (բացառութեամբ այն դեպքերի, երբ նախապես քննել կուլակային տնտեսութեան յուսակը և վորոշել նրանց յեկամուսները. 87. Շրջանային գործադիր կոմիտեները վրա զընկնում են հետևյալ պարտականութեանը՝

ա) հաշվառման ղեկավարութեանը. բ) գյուղխորհուրդների կազմած գյուղացուցակների և կատարված հաշվառման ճշտութեան ստուգումը. գ) գյուղհարկից աղատվող տնտեսութեանների ցուցակների հաստատումը. դ) շրջանի սահմաններում գյուղհարկի դանձման աշխատանքների ղեկավարութեանը և հսկողութեանը. յ) կոլտնտեսութեանների վարչութեանների հրահանգումը, ինչպես և նրանց կողմից գյուղհարկի նախապահ և վերջնական գումարները վորոշելու աշխատանքների ճշտութեան ստուգումը. լ) տարերային աղետներից տուժած տնտեսութեաններին հարկից լրիվ կամ մասնակի չափով աղատելը. զ) գյուղհարկի կանոնադրութեամբ սահմանված բոլոր արտոնութեանների կերպովումը. թ) կոլտնտեսութեանների հարկը հաշվելու համար, անհրաժեշտ տեղեկութեաններ ժամանակին չներկայացնելու, կամ սխալ տեղեկութեաններ ներկայացնելու համար, մեղավոր անձանց տուգանումը. ժ) հարկման յենթակա յեկամուսները և հարկը հաշվելը, բացառությամբ այն դեպքերի, վորտեղ այդ աշխատանքը զընկնում և գյուղխորհուրդների վրա. ի) գյուղհարկի վերաբերյալ վերադարձնելու և հաշվադրելու աշխատանքը. յ) առանձին հարկատուների անձնական հաշիվների վարելու, ինչպես և գյուղհարկի հաշվառման և հաշվապահութեան աշխատանքները

(բացառությամբ այն դեպքերի, վորտեղ այդ աշխատանքները զընկնում են գյուղխորհուրդների վրա): 88. Շրջանային գործադիր կոմիտեներին կից կազմակերպվում են շրջանային հարկային հանձնաժողովներ հետևյալ կազմով՝

ա) նախագահ՝ շրջանային գործադիր կոմիտեի նախագահը. բ) անդամներ՝ շրջնապետը, շրջնապետի վարիչը, համապատասխան պրոֆեսիոնալ կազմակերպության ներկայացուցիչը, շրջկոլտնտեսութեան վարչության անդամը, այն դեպքի խորհուրդի նախագահը, վորի գործերը քննվում են և շրջպանի ներկայացուցիչը:

89. Շրջանային հարկահանձնաժողովների վրա զընկնում են հետևյալ պարտականութեանները՝

ա) նախապես քննութեան յենթակից շրջանային գործկոմի վորոշումներն առանձին աղբյուրների յեկամտարերութեան նորմաները սահմանելու մասին, այն դեպքերում, յերբ այդ իրավունքը վերադարձված և շրջգործկոմներին. բ) լուծել սակավազոր տնտեսութեանները հարկից աղատելու խնդիրը. գ) քննել և հաստատել գյուղատնտեսական մթերքներ մասնավոր շուկայում վաճառող տնտեսութեանների ցուցակները և այդ աղբյուրից ստացած յեկամտի գումարները. դ) քննել և լուծել հարկատուների դանդաղները (նույն թվում և կոլտնտեսութեանների դանդաղները). յ) քննել և հաստատել անհատական կարգով հարկվող տնթեսութեանների ցուցակները և վորոշել նրանց յեկամուսները. լ) սահմանել հարկատուների վորոշ գյուղատնտեսական զբաղմունքներից ստացված յեկամուսների գումարները և վերջնականապես վորոշել նույն տնտեսութեանների հարկվող յեկամտի գումարը:

90. Բոլոր հիմնարկութեանները, կազմակերպութեանները և ձեռնար-

կութեանները (պետական, կոոպերատիվ և մասնավոր), պարտավոր են հարկային մարմիններին, շրջանային գործադիր կոմիտեներին և գյուղխորհուրդներին պահանջով ներկայացնել հարկատուներին վճարած գումարների մասին տեղեկութեանները:

Այդ տեղեկութեաններում մասնաշարժվում են ստացողների աղբյուրները, անունները և հայրանունները, նրանց բնակության վայրը (գյուղ, շրջան), ինչպես և մասնաշարժվում են թե ինչի համար են վճարված գումարները:

91. Մենատնտեսների և կոլտնտեսականների գյուղհարկի վերաբերյալ բոլոր դիմումները և դանդաղները տրվում են գյուղխորհուրդներին:

Վերջինները պարտավոր են անհապաղ հանձնել այդպիսի գյուղական հարկային հանձնաժողովներին ի քնննութեան:

Գյուղական հարկային հանձնաժողովների վորոշումների դեմ կարելի յե բողոքել շրջանային հարկահանձնաժողովներին, վորոնց վորոշումները վերջնական են:

92. Կոլտնտեսութեանների դիմումները և բողոքները գյուղհարկի վերաբերյալ տրվում են շրջանային ֆինրաժնին, վորը պարտավոր և անհապաղ հանձնել այդպիսի շրջանային հարկահանձնաժողովներին ի քնննութեան:

Վերջինների վորոշման դեմ բողոքները տրվում են ՀՍԽՀ-ի Ֆինթոդկոմատին, վորի վորոշումը վերջնական և:

93. Դիմումներ և դանդաղներ տալու համար սահմանվում են հետևյալ ժամկետները՝

ա) յեկամտի աղբյուրների սխալ հաշվառման, յեկամուսները և հարկը սխալ վորոշելու, ինչպես և արտոնութեաններ ստանալու (բացի տարերային աղետների մասին հարուցված միջնորդութեաններից) դիմումները տրվում են հարկաթերթերը վճարողին հանձնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում. բ) տարերային աղետների հետև-

վանքով արտոնութեաններ ստանալու վերաբերյալ դիմումները տրվում են հաշվառման ժամանակ, յեթե աղետ տեղի յե ունեցել մինչև հաշվառումը, իսկ մյուս դեպքերում աղետից հետո 15 օրվա ընթացքում:

94. Դիմումները և դանդաղները պետք և քննութեան առնվին տրվելու օրից մեկ ամսվա ընթացքում:

95. Դիմում և դանդաղ տալը չի դադարեցնում հարկի դանձումը: Այն դեպքերում, յերբ վորոշում և կայացվում հարկատուի օգտին, սխալ դանձված գումարները պետք և վերադարձվեն 10 օրվա ընթացքում:

ՀԱՏՎԱԾ 7-րդ

ՀԱՐԿԱՏՈՒՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԻՍԱՏՎՈՒՅՈՒՆԸ

96. Հարկատուներն իրենց հարկվող յեկամտի աղբյուրները հարկ դանձող մարմիններից թաղցնելու համար, տուգանվում են վարչական կարգով, կամ յենթարկվում են դատական պատասխանատվութեան:

Տուգանքը նշանակում և գյուղխորհուրդը: Թաղցնելու համար վորոշված տուգանքի գումարը չի կարող 5 անգամից ավելի լինել հարկի այն չափից, վորը կդրվի յեկամտի աղբյուրը թաղցնելու հետևանքով:

Տուգանելու վերաբերյալ գյուղխորհուրդների վորոշումների դեմ կարելի յե դանդաղ տալ շրջանային գործադիր կոմիտեին, վորի վորոշումը վերջնական և:

97. Կոլտնտեսութեանների հարկը վորոշելու համար սխալ տեղեկութեաններ ներկայացնելու դեպքում, մեղավոր անձինք տուգանվում են 25 ռ.:

98. Սահմանված ժամկետներին հարկ չվճարողների նկատմամբ կիրառվում են հարկերի բռնադանձման կանոնադրութեամբ նախատեսված ստիպողական միջոցներ:

Մասնավորապես, հարկ չվճարողների գույքը վերգրվում և վաճառվում, իսկ հարկն ուշացնելու համար դանձվում և տույժ հե-

տեյալ չափերով՝
 ա) կոլտնտեսություններից՝ 0,1
 տոկոս:
 բ) աշխատավորական մենատնտեսու-
 ներից՝ 0,2 տոկոս:
 գ) կուլակային տնտեսություններից՝ 1,0 տոկոս,
 յուրաքանչյուր ուշացած օրվա հա-
 մար:

ՀԱՏՎԱԾ 8-րդ

ԳԱՆՁՎԱԾ ՀԱՐԿԻ ԲԱՇ- ԽՈՒՄԸ

99. Գյուղահարկի բոլոր մուծումնե-
 րը հատկացվում են տեղական միջոց-
 ների ուղտին և բաշխվում են գյուղա-
 կան, շրջանային և քաղաքային բյու-
 ճենների միջև:

100. Գյուղական բյուջեյին հատկաց-
 վում է տվյալ գյուղխորհրդի տեղի-
 տորիայում գանձված ամբողջ հարկի
 50 տոկոսը:

Շրջանային գործադիր կոմիտեներ-
 ին իրավունք է վերադասվում վո-
 րոշ ղեկավարում պակսեցնել առանձին
 գյուղերի բյուջեներին հատկացվող
 մասհանումների չափը, սակայն
 այնպիսի հաշվով, վորպեսզի յուրա-
 քանչյուր գյուղխորհրդի տրամա-
 դրություն տակ մնա, նրա տեղիտո-
 րիայում գանձված հարկի 20 տոկոսից
 վոշ պակաս մասը:

Պ Ե Տ Հ Ր Ա Տ Ի Տ Պ Ա Ր Ա Ն

Գրավի 121 (բ)

պատվեր 1823

տիկամ 600

101. Գյուղահարկի գանձված ամ-
 բողջ գումարը, բացի գյուղական
 բյուջեյին հատկացված մասից,
 մտցվում է շրջանային բյուջեյի յե-
 կամային մասի մեջ:

ՀԱՏՎԱԾ 9-րդ

1932 թ.
 ԳՅՈՒՂ ՀԱՐԿԻ ԿԱՆՈՆԱ-
 ԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԿԻՐԱՌ-ՄԱՆ
 ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎՈՐՈ-
 ՇՈՒՄՆԵՐ ՅԵՎ ՀՐԱ-
 ՀԱՆԳՆԵՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵ-
 ԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

102. Այս կանոնադրության կիրառ-
 ման վերաբերյալ բոլոր հրահանգների
 և կանոնների հրապարակման պատաս-
 խանատվությունը դրվում է ՀՍՍՀ-ի
 Ժինժողկոմատի վրա:

Ժողովրդական Կոմիտեների
 խորհրդի նախագահի տեղակալ՝

Ա. ՅԵՐԶՆԿՅԱՆ

Ժողովրդական Կոմիտեների
 խորհրդի գործերի կառավարիչ՝
 Ի. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

23 մայիսի, 1932 թ.

Յերևան.

1932 թ. ՅԵՎԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐԱՆԵՐԸ ՀԱՆՔ-ՈՒՄ ԸՍՏ ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ

ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Հ Ո Ղ Ա Գ Ո Ր Ծ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն										ԿՆԵՂԱՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ					Մեղբուծ.			
	Մեկ հեկտար տարածության յեկամաբերությունը										Մեկ գյուղական տնտեսի յեկամաբերությունը					Մեկ փեթ. յեկամա.			
	Ցանք	Բամբակ	Զալբուկ	Ծխախոտ	Կարտոփիկ	Բանջարեղ բոստան	Նոսրիկ	Պոպոտա-տվիկներ	Խոտաբույս	Յանտիկ նոսր	Կերի արևատաքային	Թխաց	Կոկոր, մատակներ, ցուլեր	Զրիկ, ծղիկներ	Յեղեր և գոմեղներ	Ուղտեր	Եներ	Վորպաներ և տվիկներ	Շրջանակավոր
Աբարան	46	—	—	—	57	213	—	—	15	46	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Ալլահվեդի	50	—	—	210	57	307	164	275	18	50	150	17	17	15	17	6	3	8	5
Ախտա	48	—	—	—	57	186	—	275	15	48	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Աղբաբա	40	—	—	—	57	180	—	—	17	40	—	19	17	15	17	6	3	8	5
Աշտարակ	64	—	—	260	57	254	380	275	15	64	—	12	17	15	17	6	3	8	5
Բասարգեչար	62	—	—	260	57	186	—	—	16	62	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Քեշիշենդ	50	57	270	240	57	264	290	275	12	50	150	13	17	15	17	6	3	8	5
Փաշաու	45	—	—	120	57	200	—	275	12	45	150	13	17	15	17	6	3	8	5
Գորիս	51	—	—	—	57	210	185	275	13	51	150	14	17	15	17	6	3	8	5
Դիլիջան	44	—	—	220	57	300	—	275	17	44	—	19	17	15	17	6	3	8	5
Թալին	53	—	270	200	57	190	—	275	12	53	—	15	17	15	17	6	3	8	5
Իջևան	54	—	—	280	57	290	165	275	16	54	150	17	17	15	17	6	3	8	5
Կոտայք	63	—	—	280	57	250	200	275	15	63	150	14	17	15	17	6	3	8	5
Համարլու	116	57	270	260	57	450	428	275	16	116	—	12	17	15	17	6	3	8	5
Հարաբիխա	48	—	—	—	57	307	—	275	19	48	—	18	17	15	17	6	3	8	5
Հափան	48	—	270	260	57	150	—	275	10	48	150	11	17	15	17	6	3	8	5
Հուրդուղուլի	118	57	270	280	57	427	370	275	16	118	150	12	17	15	17	6	3	8	5
Մարտունի	50	—	—	—	57	186	—	275	16	50	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Արթիկ	52	—	—	—	57	210	—	—	16	52	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Մեղրի	63	57	270	260	57	286	420	275	12	63	—	13	17	15	17	6	3	8	5
Ն. Բայադետ	47	—	—	260	57	186	—	—	16	47	—	16	17	15	17	6	3	8	5
Սիսիան	50	—	—	260	57	154	—	275	15	50	150	15	17	15	17	6	3	8	5
Շամշադին	50	—	—	280	57	307	165	275	14	50	150	16	17	15	17	6	3	8	5
Ստեփանավան	52	—	—	—	57	300	—	275	23	52	—	22	17	15	17	6	3	8	5
Վաղարշապատ	104	57	270	260	57	416	385	275	16	104	150	11	17	15	17	6	3	8	5
Վեդի	74	57	270	260	57	210	390	275	15	74	—	12	17	15	17	6	3	8	5
Լենինական	61	—	—	260	57	220	—	—	15	61	—	16	17	15	17	6	3	8	5
ՀՍՍՀ	57	57	270	260	57	320	370	275	18	57	150	16	17	15	17	6	3	8	5

543

807

1
2

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0212174

39. 308